

หลักสูตรการทำบายศรีจากใบตอง (อค4025)

จำนวน 5 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ในสมัยโบราณ ใบตองมีบทบาทมากในชีวิตประจำวัน เช่น การนำ ใบตองมาทำอาหารทอดขนม ช่วยให้ อาหารขนมมีกลิ่นหอมน่ารับประทาน ใช้ห่อผัก ห่อดอกไม้ช่วยให้สดทนนาน ตลอดจนนำมา ประดิษฐ์ เป็นชิ้นงาน ที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้มีรูปร่าง รูปทรงสวยงามประณีตยิ่งขึ้น เพื่อเป็นภาชนะบรรจุสิ่งของ เช่น กระทงลาด กระทงเช้า สำหรับบรรจุหรือจัดวางอาหาร ขนม ผลไม้ดอกไม้ นำไปให้บุคคลซึ่งเป็นที่เคารพนับถือในวัน ปีใหม่วันขึ้นบ้านใหม่ วันสำคัญต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบันการจัดงานมงคลต่างๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่ บวช แต่งงาน งานต้อนรับ งานตกแต่งสถานที่ ฯลฯ และงานประเพณีต่างๆ เช่น ลอยกระทง แห่เทียนพรรษา การไหว้ครูงานใบตองยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่างๆเหล่านั้น และทำให้เกิดอาชีพรับประดิษฐ์งานใบตองในรูปแบบต่างๆ เป็นอาชีพทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดีหลักสูตรงานใบตองเป็นหลักสูตรที่บูรณาการต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมการจัดดอกไม้ แบบไทยและชนบประเพณีของไทย เพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้ง ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่องานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติเห็นแนวทางในการอนุรักษ์ส่งเสริม สนับสนุน และ สืบทอด รวมทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นพัฒนาลักษณะรูปแบบของงานใบตอง ให้เข้ากับยุค สมัย และตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ยังคงความสวยงามแบบไทยไว้ อีกทั้งเน้นให้ผู้เรียน ได้มีความรู้เรื่อง การประกอบอาชีพและการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการศึกษา ต่อเนื่อง การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน ประเภทของชำร่วย จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำบายศรีจากใบตอง จำนวน 5 ชั่วโมง ซึ่งเน้นการเรียนรู้จากการ ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างผลงานที่มีความหลากหลายและสามารถจำหน่ายได้ โดยมีการเรียนรู้ประสบการณ์ตรง โดยการฝึกปฏิบัติและฝึกทักษะด้านฝีมือ การสำรวจความต้องการของตลาด การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าต่างๆ ผู้จบหลักสูตรนี้สามารถนำความรู้ไปใช้แก่ตนเองในการพัฒนา อาชีพของตนเอง เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ สร้างรายได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องศิลปะการทำบายศรีจาก ใบตอง เพื่อการประกอบอาชีพ
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะรวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ในการ ประดิษฐ์งานใบตอง
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริมสนับสนุนและสืบทอดศิลปวัฒนธรรม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำศิลปะการทำบายศรีจากใบตอง
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงการประกอบอาชีพการทำบายศรีจากใบตอง
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 5 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพ มีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำบายศรี จำนวน 1 ชั่วโมง
 - 1.1 วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง
 - 1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำบายศรี
 - 1.2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำบายศรี
 - 1.2.2 เลือก วัสดุ การเตรียม อุปกรณ์
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำบายศรี จำนวน 4 ชั่วโมง
 - 2.1 ผู้เรียนสามารถพับกลีบใบตองแบบ ต่างๆ ได้
 - 2.1.1 การพับกรวย และห่อกรวย
 - 2.1.2 การห่อริ้วบายศรี
 - 2.2 ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์งานใบตองเป็นบายศรี
 - 2.2.1 วิธีการจัดทำส่วนประกอบ ของบายศรี 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น
 - 2.2.2 การประกอบและตกแต่งบายศรี

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
2. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น VCD , DVD ,อินเทอร์เน็ต
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

เทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำบายศรีจากใบตอง 5 ชั่วโมง (อค4025)

กลุ่มวิชาอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำบายศรี	1.1 วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตอง 1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำบายศรี	1.2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำบายศรี 1.2.2 เลือก วัสดุ การเตรียม อุปกรณ์	1. วิทยากรบรรยายความสำคัญของงานใบตองผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปผลการเรียนรู้ 2. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพรับจัดทำงานใบตองและสรุปผลการเรียนรู้วิทยากร ช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม 3.วิทยากรแนะนำแหล่งเรียนรู้งาน ใบตองให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม แล้วสรุปผลการเรียนรู้	1 ชั่วโมง	-
2.ทักษะการประกอบ อาชีพการทำบายศรี	2.1 ผู้เรียนสามารถพับกลีบใบตองแบบ ต่างๆ ได้	2.1.1 การพับกรวยและท่อกรวย 2.1.2 การห่อริ้วบายศรี 2.1.2.1 ใบตองสำหรับทำกรวยแม่ฉีกกว้างประมาณ 2 นิ้วฟุต 2.1.2.2 ใบตองสำหรับทำกรวยลูกฉีกกว้างประมาณ 2 นิ้วฟุต	1. ศึกษาข้อมูลเรียนรู้ขอบข่ายการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำบายศรี จากสื่อต่างๆทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ 2. ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานใบตอง	-	4 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	2.2 ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์งาน ใบตองเป็นบายศรี	2.1.2.3 ใบตองสำหรับห่อ ฉีก กว้างประมาณ 1.5 นิ้วฟุต 2.2.1 วิธีการจัดทำส่วนประกอบ ของ บายศรี 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น 2.2.2 การประกอบและตกแต่งบายศรี เพื่อใช้ประกอบงานพิธี	3.. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำ บายศรี 4. ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตาม หลักสูตร 5. ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์		
			รวมชั่วโมง	1	4
			รวม	5	

การอนุมัติหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ 2568 เพื่อให้การจัดการศึกษาต่อเนื่องบรรลุเป้าประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ประจำปีงบประมาณ 2568 ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชย์ยกรรมและบริการ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาได้พิจารณาหลักสูตร การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปีงบประมาณ 2568 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน และเห็นชอบหลักสูตรการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปี งบประมาณ 2568 ดังกล่าว

ว่าที่ร้อยตรี..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดำรงค์ อกะเส)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางฟ้าวนิชย์ ชลมนัสสรณ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน